

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt onsdag den 28. juni 2023

Sag 23/2023

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Morten Wosylus Kamp)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Københavns Byret den 19. december 2022 (SS 92-23412/2022) og af Østre Landsrets 20. afdeling den 25. januar 2023 (S-3911-22).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Poul Dahl Jensen, Jens Kruse Mikkelsen og Ole Hasselgaard.

Påstande

T har nedlagt påstand om, at han ikke burde have været fortsat varetægtsfængslet ved landsrettens kendelse af 25. januar 2023.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Den 3. oktober 2022 blev T anholdt, og den 4. oktober 2022 blev han fremstillet i grundlovsforhør for lukkede døre. Han blev sigtet for databedrageri efter straffelovens § 279 a, jf. § 286, stk. 2, ved i perioden fra den 4. august 2022 til den 10. august 2022 på Casino Copenhagen i København, i forening og efter forudgående aftale eller fælles forståelse med ukendte medgerningsmænd, uberettiget at have anvendt 17 personers betalingskortoplysninger til at foretage 101 transaktioner til en samlet værdi af ca. 505.000 kr.

Misbruget skulle efter det oplyste være sket ved, at de pågældende blev franarret deres Nem-ID oplysninger og pinkode til deres betalingskort ved såkaldt ”smishing” via deres mobiltelefoner.

Af afhøringsrapport af 3. oktober 2022 fremgår, at T erkendte at have misbrugt 3-4 betalingskort og have foretaget hævnninger for 100.000-200.000 kr. Han hverken gennemlæste eller underskrev denne forklaring.

Københavns Byret afsagde i forbindelse med grundlovsforhøret den 4. oktober 2022 kendelse om, at T skulle varetægtsfængsles i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2 og nr. 3. Af kendelsen fremgår bl.a.:

”Efter de foreliggende oplysninger er der begrundet mistanke om, at anholdte T har gjort sig skyldig i den rejste sigtelse.

Under hensyn til, at der er tale om flere forhold, findes der bestemte grunde til at frygte, at anholdte på fri fod vil begå ny ligesartet kriminalitet.

Efter anklagemyndighedens oplysninger er de væsentligste efterforskningskridt mv., som forventes foretaget inden for den begærede frist, at udfinde yderligere medgerningsmænd, afhøre kortejerne samt at udlæse anholdtes telefon.

Under hensyn til at der er medgerningsmænd på fri fod, findes der bestemte grunde til at antage, at anholdte på fri fod vil vanskeliggøre forfølgningen, navnlig ved at fjerne spor, advare eller påvirke andre.”

Byretten forlængede varetægtsfængslingen den 31. oktober 2022, og lagde vægt på bl.a. anklagemyndighedens oplysninger om, at der fortsat udestod afhøring af en formodet medgerningsmand, A, samt fem forurettede, som man endnu ikke havde fået fat på.

Den 28. november 2022 forlængede byretten igen varetægtsfængslingen og anførte, at grundlaget for rettens kendelse af 4. oktober 2022 fortsat fandtes at foreligge, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2 og nr. 3. Det blev i retsmødet af 28. november 2022 oplyst af anklagemyndigheden, at sagen var færdigefterforsket og overgået til juridisk vurdering.

Det er oplyst, at T var underlagt besøgs- og brevkontrol, som blev ophævet den 2. december 2022.

Den 8. december 2022 kærede T byrettens kendelse af 28. november 2022 til landsretten.

Københavns Politi fremsendte ved brev af 9. december 2022 anklageskrift af 8. november 2022 og bevisfortegnelsen af 8. december 2022, der blev modtaget i byretten den 14. december 2022. Der blev rejst tiltale for 102 forhold af databedrageri af særlig grov beskaffenhed efter straffelovens § 279 a, jf. § 286, stk. 2, begået i perioden den 4. til 25. august 2022. Med undtagelse af forhold 54 blev der ikke rejst tiltale for den del af sigtelsen, der vedrørte, at T skulle have begået de pågældende forhold i forening og efter forudgående aftale eller fælles forståelse med ukendte gerningsmænd. T blev tiltalt for at have begået forhold 54 i forening med A. Forhold 54 angik en hæving på 7.000 kr. foretaget den 7. august 2022.

Af bevisfortegnelsen af 8. december 2022 fremgik, at bevisførelsen i sagen bestod af dokumentbeviser, afspilning af videoovervågning fra Casino Copenhagen og afhøring af to af de forurettede.

Landsretten afsagde kendelse den 14. december 2022, hvor byrettens fængslingskendelse af 28. november 2022 blev opretholdt for så vidt angik påvirkningsrisiko, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, men ikke på grundlag af gentagelsesrisiko, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2. Af kendelsen fremgår bl.a.:

”Efter de foreliggende oplysninger, herunder fotos fra videoovervågningen på Casino Copenhagen sammenholdt med fotos af sigtede, oplysningerne om betalingskorttransaktioner foretaget på Casino Copenhagen, samt at sigtede over for politiet har erkendt misbrug af nogle betalingskort, tiltræder landsretten, at der er en begrundet mistanke om, at sigtede har gjort sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 279 a, jf. § 286, stk. 2.

Af de af byretten i kendelse af 4. oktober 2022 anførte grunde og efter sagens karakter tiltrædes videre, at der er bestemte grunde til at frygte, at sigtede på fri fod vil vanskeliggøre forfølgningen af sagen.

Herefter, og da det, som forsvareren har anført, ikke kan føre til et andet resultat, tiltræder landsretten, at betingelserne for varetægtsfængsling er opfyldt, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3.

Landsretten finder på det foreliggende grundlag, at der ikke foreligger sådanne oplysninger om sigtedes forhold, at betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, er opfyldt.”

Ved kendelse af 19. december 2022 bestemte byretten, at T skulle forblive varetægtsfængslet frem til dom. Af kendelsen fremgår bl.a.:

”Grundlaget for Østre Landsrets kendelse af 14. december 2022 findes fortsat at foreligge. Herefter, og idet en fortsat frihedsberøvelse ikke kan anses for værende uproportional, tages anklagemyndighedens begæring til følge, jf. retsplejelovens 762, stk. 1, nr. 3, jf. § 767, stk. 2.”

Det fremgår af retsbogen, at sagen var berammet til hovedforhandling den 10. februar 2023. Endvidere afsagde byretten kendelse om, at der ikke var grundlag for at afholde retsmødet for lukkede døre, og lagde bl.a. vægt på, at sagen var færdigefterforsket.

T kærede kendelsen til landsretten, der stadfæstede byrettens kendelse den 25. januar 2023 med følgende begrundelse:

”Af de af byretten anførte grunde tiltrædes det, at der fortsat er begrundet mistanke om, at T har gjort sig skyldig i den i grundlovsforhøret rejste sigtelse.

To voterende – Sanne Kolmos og Nicolaj Sivan Holst – udtaler herefter:

Vi tiltræder af de af byretten anførte grunde, at betingelserne for varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, fortsat er opfyldt, og at bestemmelsen i retsplejelovens § 762, stk. 3, ikke er til hinder for fortsat fængsling, indtil der er afsagt dom i sagen.

Vi stemmer derfor for at stadfæste byrettens kendelse.

Én voterende – Kim Holst – udtaler:

Ifølge bevisfortegnelsen for hovedforhandlingen i byretten vil bevisførelsen i sagen bestå af dokumentbeviser – herunder de fra Nets indhentede udskrifter med oplysninger om de i sagen omhandlede korttransaktioner – afspilning af videoovervågningen fra Casino Copenhagen og afhøring af to af de personer, hvis betalingskort ifølge sigtelsen er blevet misbrugt. Misbruget er efter det oplyste sket ved, at de pågældende har fået stjålet deres kortoplysninger ved såkaldt ”smishing” via deres mobiltelefoner. T har efter det oplyste intet personligt kendskab til de to vidner (henholdsvis forhold 9-10 og forhold 26-33). De adskillige øvrige personer, hvis betalingskort ifølge sigtelsen også er blevet misbrugt, skal ikke afhøres som vidner, og anklagemyndigheden agter under hovedforhandlingen i stedet at dokumentere politiets anmeldelsesrapporter i disse forhold.

Ved det i sagen indgivne anklageskrift af 8. november 2022 er T nu blevet tiltalt for bl.a. de forhold, der indgik i den sigtelse, der blev rejst i grundlovsforhøret den 4. oktober 2022. Der er imidlertid ikke rejst tiltale for den del af sigtelsen, der vedrørte, at T skulle have begået de pågældende forhold ”i forening og efter forudgående aftale eller fælles forståelse med pt. ukendte gerningsmænd”. T er således – med undtagelse af ét ud af de 102 nummererede forhold – nu kun tiltalt for at have begået forholdene alene.

I forhold 54, der skulle være begået den 6. august 2022, er T tiltalt for at have begået dette forhold i forening med A, hvis sag behandles og afgøres særskilt. A har efter det oplyste ikke været varetægtsfængslet.

T har været på fri fod indtil den 3. oktober 2022, hvor han blev anholdt og efterfølgende varetægtsfængslet bl.a. i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, hvor der samtidig blev iværksat brev- og besøgskontrol. Brev- og besøgskontrollen blev imidlertid efter det oplyste i det hele ophævet den 22. december 2022, og T har således både før den 3. oktober 2022 og efter den 22. december 2022 kunnet have uhindret kontakt til bl.a. A.

T har endvidere ifølge en (om end ikke gennemlæst eller underskrevet) rapport vedrørende afhøringen hos politiet den 3. oktober 2022 erkendt at have misbrugt 3-4 betalingskort.

På ovennævnte baggrund og uanset den omstændighed, at A efter det oplyste ikke har afgivet forklaring til politiet eller i retten, finder jeg, at der ikke er bestemte grunde til at antage, at T på fri fod vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen.

Med undtagelse af forhold 49 og de forhold, som vedrører de to vidner (forhold 9-11 og forhold 26-33), følger dette allerede af, at T ikke har mulighed for at vanskeliggøre forfølgningen.

Jeg finder derfor, at betingelserne i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, ikke længere er opfyldt, hvorfor jeg stemmer for at tage Ts påstand om løsladelse til følge.

Efter stemmeflertallet stadfæstes byrettens kendelse.”

Den 10. februar 2023 afsagde byretten dom, hvorved T i overensstemmelse med anklageskriftet blev dømt i 102 forhold for databedrageri af særlig grov beskaffenhed efter straffelovens § 279 a, jf. § 286, stk. 2. Han blev idømt fængsel i 1 år og 2 måneder.

T blev løsladt efter domsafsigelsen.

Anbringender

T har anført navnlig, at betingelserne for varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, ikke var opfyldt på tidspunktet for landsrettens kendelse, og T således ikke

burde have været fortsat varetægtsfængslet. Der henvises til landsrettens mindretals begrundelse.

I kendelsen af 25. januar 2023 henviser landsretten reelt til byrettens kendelse af 4. oktober 2022, hvor politiet på dette tidspunkt i efterforskningen ønskede at søge efter eventuelle medgerningsmænd. Dette var ikke tilfældet ved afsigelsen af landsrettens kendelse af 25. januar 2023.

Sagen var færdigefterforsket, både da byretten og landsretten afsagde kendelser om fortsat fængsling frem til dom. Anklageskriftet af 8. november 2022 og bevisfortegnelsen af 8. december 2022 viser, at der på dette tidspunkt ikke blev efterforsket mod konkrete mistænkte personer eller potentielle medgerningsmænd. En teoretisk mulig sag mod eventuelle andre gerningsmænd er ikke tilstrækkelig til at begrunde varetægtsfængsling.

Hertil kommer, at de vidner, som var indkaldt til hovedforhandlingen, ikke skulle afgive forklaring om Ts hævninger eller identifikation af ham. Vidnerne var ikke bekendt med T, ligesom han ikke var bekendt med dem. Han har endvidere ikke bestridt de pågældende vidners forklaring til politirapporten eller i retten.

Der var således ikke konkrete grunde til at antage, at der kunne ske påvirkning af en fremadrettet efterforskning, idet en sådan ikke foregik, ligesom påvirkning af de allerede indhentede beviser i realiteten ikke var mulig, idet bevisførelsen i sagen hovedsageligt beroede på Ts egen forklaring til politirapporten samt det omfattende videomateriale fra kasinoet, der viste hver enkelt hævning omfattet af tiltalen, og dokumentation af anmeldelsesrapporter i tilknytning til afhøring af enkelte anmeldere i retten, som ikke havde kendskab eller relation til T.

I forbindelse med tiltalerejsningen og udarbejdelse af bevisfortegnelsen aftalte anklager og forsvarer, at der under hovedforhandlingen ville kunne ske dokumentation af anmeldelsesrapporterne vedrørende de øvrige forhold, som der ikke var indkaldt vidner til, og at det herefter kunne lægges til grund, at de i sagen omhandlede overførsler og hævninger var uberettigede. Dette var således ikke bestridt.

Brev- og besøgskontrollen blev endvidere ophævet den 2. december 2022, og T kunne herefter kommunikere med omverdenen.

Endvidere fremgår det af retsbogen fra retsmødet i byretten den 19. december 2023, at betingelserne for dørlukning ikke var til stede under behandlingen af spørgsmålet om fristforlængelse, ligesom dørene ikke var lukket i forbindelse med landsrettens behandling af kæren.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at betingelserne for fortsat fængsling af T efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, var opfyldt, da landsretten afsagde kendelse den 25. januar 2023.

Når efterforskningen er afsluttet, er spørgsmålet efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, om der er bestemte grunde til at antage, at tiltalte på fri fod vil og kan vanskeliggøre forfølgningen i sagen. Der henvises til UfR 2012.1088 H og UfR 2016.3290 H.

T både ville og kunne vanskeliggøre forfølgningen i sagen. Han havde kun erkendt sig skyldig i tiltalen i meget begrænset omfang. Der var endvidere adskillige forurettede i sagen, herunder to personer, som var indkaldt som vidner. Det må lægges til grund, at T også var bekendt med identiteten på de øvrige forurettede, når der henses til kriminalitetens art.

Sagen handler endvidere om systematisk og til dels organiseret misbrug af betalingskortoplysninger med mindst én formodet medgerningsmand.

Det fremgår således af Ts forklaring til politiet, at han modtog kortoplysningerne på en mobiltelefon, ligesom det fremgår af anklageskriftet, at der i sagens forhold 54 var rejst tiltale for databedrageri begået i forening med en navngiven person.

Den omstændighed, at der for sagens øvrige forhold ikke var rejst tiltale for bedrageri begået i forening med andre, kan ikke tages som udtryk for, at T skulle have begået forholdene alene.

T kunne således vanskeliggøre forfølgningen i sagen både i forhold til vidner, øvrige forurettede og medgerningsmænd.

Herefter har det ikke betydning, at brev- og besøgskontrollen blev ophævet den 2. december 2022.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen angår, om betingelserne efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, for fortsat varetægtsfængsling af T frem til byrettens dom var opfyldt på tidspunktet for landsrettens kendelse af 25. januar 2023.

På baggrund af sagens oplysninger, herunder videoovervågningen fra Casino Copenhagen sammenholdt med fotos af T, oplysningerne om betalingskorttransaktioner foretaget på Casino Copenhagen, samt at T over for politiet havde erkendt misbrug af nogle betalingskort, tiltræder Højesteret, at der på tidspunktet for landsrettens afgørelse af 25. januar 2023 var en begrundet mistanke om, at T havde gjort sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 279 a, jf. § 286, stk. 2.

På tidspunktet for landsrettens afgørelse var efterforskningen i sagen afsluttet. Bevisførelsen i sagen bestod ifølge bevisfortegnelsen af 8. december 2022 af dokumentbeviser, afspilning af videoovervågning fra Casino Copenhagen og afhøring af to af de forurettede. Højesteret lægger til grund, at T intet personligt kendskab havde til de to forurettede, der skulle afgive forklaring, eller til de øvrige forurettede i sagen, der ikke skulle afgive forklaring. Det er oplyst, at anklagemyndigheden vedrørende de øvrige forhold i sagen agtede at dokumentere fra politiets anmeldelsesrapporter. T havde endvidere delvist erkendt sig skyldig, og Højesteret lægger til grund, at det ikke var bestridt, at hævningerne var uberettigede.

Højesteret finder på denne baggrund, at der ikke var bestemte grunde til at antage, at T ville eller kunne vanskeliggøre forfølgningen i sagen mod ham, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3.

Spørgsmålet er herefter, om der var bestemte grunde til at frygte, at T ville vanskeliggøre forfølgningen ved at advare medskyldige, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3.

I grundlovsforhøret den 4. oktober 2022 blev T sigtet for at have begået de pågældende forhold ”i forening og efter forudgående aftale eller fælles forståelse med pt. ukendte gernings-

mænd”. I anklageskriftet af 8. november 2022 blev T imidlertid alene i forhold 54, der angik en hæving på 7.000 kr. foretaget den 7. august 2022, tiltalt for at have begået forholdet i for- ening med A. Der er ikke oplysninger om efterforskningen af A, og det er ikke anført, hvor- dan T på fri fod ville eller kunne påvirke en eventuel efterforskning eller forfølgning af A.

Højesteret finder på denne baggrund, at der ikke er bestemte grunde til at frygte, at T ville vanskeliggøre forfølgningen ved at advare A.

Herefter finder Højesteret, at betingelserne efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, for fortsat varetægtsfængsling af T frem til byrettens dom ikke var opfyldt på tidspunktet for landsret- tens kendelse af 25. januar 2023.

Højesteret tager derfor Ts påstand til følge.

Thi bestemmes:

T burde ikke have været fortsat varetægtsfængslet ved landsrettens kendelse af 25. januar 2023.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for byret, landsret og Højesteret.